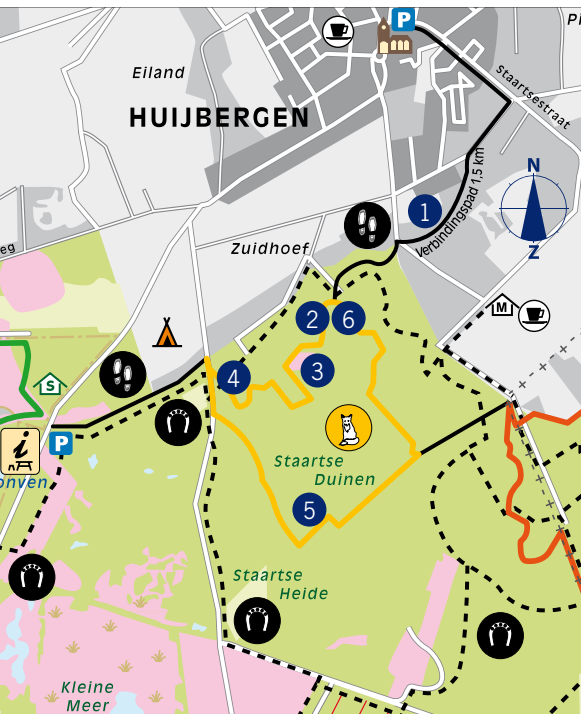

grenspark De Zoom · Kalmthoutse Heide

Nieuwstraat 77 • B-2910 Essen

WANDELROUTE VOS

Startpunt

De wandeling loopt door het Nederlands gedeelte van het Grenspark en start bij de kerk van Huijbergen. Daar kan je ook makkelijk je wagen parkeren.

Parkeerplaats	Infopaneel en picknick	Camping
Schuilhut	Manege	Eet- en drinkgelegenheid
- - - - - Staatsgrens		
////// Niet toegankelijk, privé eigendom		

BEWEGWIJZERDE PADEN

Wandelpad Vos Bebost duinlandschap met heide.	3,3 km
Verbindingswandelpad, voetspoor	—
Ruiterspad	- - - - -

(foto: J. Paulussen)

Let op:

Aan de kerk volg je de Dorpsstraat die overgaat in de Staartsestraat. In het begin van deze straat vind je het eerste paaltje van het verbindingswandelpad. Je verlaat de dorpskom en even verder ga je rechtsaf door een openstaande groene poort.

Parklandschap (foto: B. Hoes)

1 Je wandelt door een mooi parklandschap met zeer interessante bodemplanten: eikvaren, meiklokje, dalkruid en veelbloemige salomonszegel. Even verder bevind je je in een gemengd bos: ruwe berk, grove den en zomereik zijn de meest voorkomende bomen. De struiklaag in dit bos wordt vertegenwoordigd door lijsterbes en sporkehout. Op de bosbodem groeien overwegend diverse varensoorten.

2 Hier start de eigenlijke wandeling 'vos'. Als je van een leuke boswandeling houdt, zit je goed, want deze wandeling verloopt nagenoeg uitsluitend in een bosrijke omgeving. Op dit punt kan je kiezen of je de wandeling rechts aanvat of rechtdoor gaat. In beide gevallen kom je straks opnieuw op dit punt uit. Voor de beschrijving van deze wandeling hebben we gekozen voor het pad rechts.

Als je langs dit pad loopt, moet je even letten op de aanwezigheid van hulst. Als deze struik spontaan in een bos verschijnt, wijst dit op een oud bosbestand. Hulst zal je niet aantreffen in heel jonge bossen. Je

kan hier ook heel mooi de gelaagdheid van een ecologisch bos bekijken: moslaag, kruidlaag, struiklaag en kruinlaag. In een 'gelaagd' bos vind je meer planten- en diersoorten dan in een aangeplant 'rijtjesbos' en dus meer leven.

*Paal wandelpad Vos
(foto: B. Hoes)*

3 Dit is de enige open heidevlakte die je tijdens je wandeling zal aantreffen. De struikhei is hier de dominante soort. Enkele berken en vliegdennen doorbreken de vlakte en zijn uitstekende rust- en uitzichtposten voor vogels. Op een zonnige zomerdag hoor en zie je hier wel eens een buizerd. Voorbij de heidevlakte tref je twee grassoorten aan in het bos. Het robuuste en struise pijpenstrootje (dat je ook op de heidevlakten in het Grenspark terugvindt) en de frêle bochtige smele, die met zijn zachte en losse aartjes de bosbodem omtovert tot een poëtische 'graszee'.

Open heidevlakte (foto: archief Grenspark)

4 Aan de kruising met het ruiterspad (en ook nog even verder langs het traject) wandel je langs en door een bos met zeedennen. Zeedennen herken je aan de zeer ruwe schors, lange naalden en grote kegels. De zaadjes zijn in verhouding ook groter dan die van de grove den en dat hebben vooral eekhoorns geweten. Zij bijten de schubben van de kegels om zo makkelijker de zaden te verorberen. De afgeknabbelde kegels vind je rijkelijk verspreid langs het pad.

Zeeden (foto: archief Grenspark)

Eekhoorn (foto: W. Pattyn)

5 Hier heb je een zicht op de Staartse Duinen. De duinen zelf zie je niet meer zo goed door de bebossing van het terrein. Het heuvelachtige landschap verraadt de aanwezigheid van duinen die door bomen en struiken zijn 'vastgelegd'. 'Staatse' of 'Steertse' wijst op een uithoek, 'aan het einde van'. In oude documenten spreekt men van 'Den Sert van het Clooster' (1656) en dit was het klooster van de Wilhelmiëten in Huijbergen.

De rest van de wandeling loopt langs een kronkelig bospad. Met een beetje geluk ontmoet je één of meer reeën. Bij schemering gaan deze dieren op zoek naar

Wandelpad wandeling Vos (foto: B. Hoes)

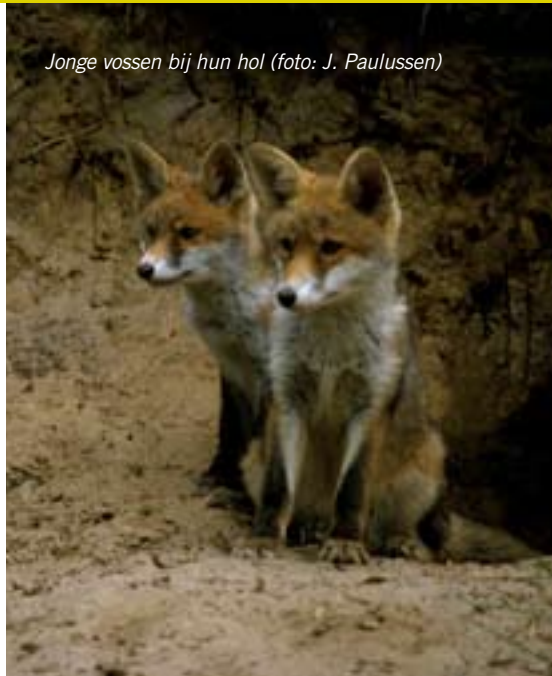
voedsel. Het zijn vooral 'knabbelaars' die verzot zijn op jonge boomknoppen. Zo remmen ze een al te roekeloze bosvorming af en zorgen ze voor het voortbestaan van open plekken in het bos. Deze bossen zijn niet alleen een geliefd voedselterrein, ze vormen voor reeën ook een geschikte schuilplaats.

Open plekje in bos met pijpenstro.
(foto: B. Hoes)

6 Vossen zal je niet makkelijk overdag waarnemen. Ook zij gaan bij schemering op jacht en zijn zeer schuw. Vossen voeden zich hoofdzakelijk met muizen, maar zij wagen zich ook wel eens aan vruchten, insecten en heel sporadisch aan dode dieren. De vos staat aan het hoofd van de voedselketen en is onmisbaar voor het behoud van het ecologisch evenwicht. Ze hebben een groot jachtterrein dat ze met geursporen (urine) markeren. Als nestplaats gebruiken vossen oude konijnenholen die ze op hun maat 'uitbouwen'.

Je hebt het startpunt van de wandeling bereikt. Je volgt nu hetzelfde traject tot aan de kerk van Huijbergen. Ook al heb je geen vos waargenomen, je hebt wel zijn territorium bezocht. Wie weet als je de wandeling nog eens opnieuw maakt ...

Jonge vossen bij hun hol (foto: J. Paulussen)